

EXERCITIUM JURIS
DICUM

1636, 1 8
A

De

ANTICHRESI.

QUOD

D. O. M. A.

Autoritate & consensu Magnifici & Am-
plissimi Jctorum ordinis in almâ
Academiâ Viadrinâ

SUB PRÆSIDIO

*Excellentissimi, Consultissimi & Cla-
rissimi Viri* (2)

DN. CHRISTIANI CARPZOVII

J. U. D. PROFESS. PUBL. ET p. t.

Facultatis Juridicæ DECANI

SPECTATISSIMI,

placidæ disquisitioni publicæ

proponit

CHRISTOPHORUS STAUDE

Gorlicensis Lusatus

Ad d. 16. Julij, horis matutinis,

In

Auditorio Jctorum.

Excusum typis MICHAELIS KOCHI

Anno 1636.

In d. Joh. Hrigio

VIRIS
Nobilissimis, Amplissi-
mis, Consultissimis & Pru-
dentissimis

DNN. CONSULIBUS ET
SENATORIBUS INCLYTÆ,
quæ est GORLICH,
REIPUBL. DIGNIS-
SIMIS,

Dominis Patronis & Promotoribus suis
in omni observantiæ cultu pro-
sequendis,

Συζητησιν hanc

Offert dicatq;

CHRISTOPHORUS STAUDE
Autor & Resp.

AUSPICE CHRISTO,
Sine cuius fundamento nullum boni operis su-
perædificium existere potest. c. cum Pau-
lus I. quest. I.

PROOEMIUM.

A Pellem vitio dedisse Protogeni, quod pictor nimis curi-
osus manum de tabula tollere nesciret, literis prodi-
tum accepimus. Consimilis ferè diligentia affectati-
one egomet mihi laborare videor: qui Antichreses
considerationi æquo curiosius insisto, ejusq; naturam publi-
citus ventilandam propono; cum meditationes privata ad id,
quod scire collibitum fuerat, jam dudum suffecerint. Verum
enimverò si quarundam rerum initia (teste Senecâ lib. I. de ira
c. 7.) in nostra potestate sunt; ulteriora nos suâ vi rapiunt,
nec regressum relinquunt: mirum non est, quod me anti-
chresis pactum, volente primùm quâdam occasione, ad ani-
mum pensiculatus revocare proclivis discendi affectus indu-
xerit, jufferit, coëgerit. Maximè verò, quia Jctus Pomponi-
us l. 20. D. de fideicom. libert. discendi cupiditatem solam vi-
vendi rationem optimam rectè vocat: meo animo non potui
non plusculum indulgere. Ac licet Andr. Rauchb. part. I.
quest. 20. n. II. asserat: in hac controversia absq; Imperiali vel
Principali decisione nil certi statuendum esse: quia tamen &
ista materia Legibus non est incognita; breviter delibabi-
mus, quid juxtâ analogiam communium Juris terminorum
de Antichresi sentiendum sit. Itaq; non exquisitum com-
mentarium, sed tenuem materia ventilandæ indicem exhi-
bituri ponimus.

THESIS I.

Antichresis, quasi dicas contra fruitio (a) est pactio
bonæ fidei (b) pignoratitia (c), quâ creditori debitor
A 2 utendi

utendi fruendi pignoris facultatem in usurarum vicem
(d) concedit.

(a) Descriptioni veræ & reali Nominis notatio præmittenda est. Quia enim verba sunt rerum notæ *l. 7. §. 2. ff. de supell. legat.* nominis significatio prius constare debet. *l. 1. ff. de reb. cred.* Hinc ad subjectam materiam verba formari & intelligi debent. *gl. ad l. si uno ff. locati.* Antichresis autem vox Græca, idem sonat, quod contrà fruitio: quia, sicuti creditor eâ pecuniâ fruitur, quæ fuit creditoris, ita vicissim creditor eo pignore, quod est debitoris. *Anton. Fab. de error. pragmat. dec. 9. error. 7. circa fin.*

(b) Bonæ fidei dico esse antichresin: quia pignori accedit; qui est contractus bonæ fidei. Pacta enim etiam si per se sint stricti Juris. *gl. in l. 7. §. quinimo ff. de pact.* si tamen bonæ fidei contractibus apponantur, eorum induunt naturam: *l. ab emptione 59. ff. de pact.* quod accessorium sequatur naturam sui principalis. *c. accessorium. 42. de R. J. in 6.*

(c) Refertur ἀντίχρησις ad pignora, adeò ut per synecdochen pignus dicatur *in l. 33. ff. de pignorat. act.* Unde etiam Pactio pignoratitia proximum antichresis genus est. Pignus enim diem, conditionem, recipit & pactiones. *Trentl. vol. 2. disp. 1. §. 6.* Rectè igitur *Rittersb. ad §. ult. Inst. quib. mod. re contrab. obl. & ad l. 23. c. 8. p. iii. de R. J.* notat errorem *Oldendorpij*, qui antichresin putat esse contradictorium iudicium sive missionem in possessionem, quæ fit cum conditione *class. 3. act. 10. affin. remed. 2.*

(d) Ideoq; quia Antichresis loco usurarum datur, usurariam sapere pravitatem non debet. *Gail. observ. 3. lib. 2. n. 2.* nec debet excedere legitimum finem & modum usurarum. *l. 1. §. pen. ff. de pignor.* Conventio enim, quæ in fraudem legis est, nullius est momenti. *l. 27. ff. de R. J.* Non tantum verò illud est contrà leges, quod expressè prohibitum est, verum etiam quando in fraudem legis, salvis verbis ejus sententia circumvenitur *l. 29. ff. de LL.* Et paria sunt aliquid facere contrà legem, vel ultra legem. *l. 1. §. fin. ff. de loco publ. fruend.* Per se, inquam, Antichresis legitimum usurarum modum excedere non debet: licet ratione incerti fructuum proventus secus se res habeat. *l. 17. C. de usur.* Et incerta etiam est ac varia fructuum æstimatio *Rittersbus. ad §. si quis agens. vers. Re. Inst. de action.* Quæ incertitudo facit, ut non videatur amplius capi, quàm efficit legitima usura; quia etiam minor proventus esse potuit,

potuit, cum quo incommodo compensatur commodum alterius temporis. *Donell. ad d. l. 17. C. de usur. n. 4. Anton. Fab. de error. pragm. dec. 9. err. 5.* Itaq; si creditor velit fructum pignoris sibi certum facere & ad eum modum redigere, quem fore supra justum modum usurarum extrâ dubium sit: eo casu Antichresis illicita erit. *Anton. Fab. d. loco non procul à fin.* Atq; ideò & Antichresis, quatenus usurariam sapit pravitatem, juramento confirmari nequit. tum quia juramentum accedens contractui, qui ipso jure nullus est, non valet. *l. 5. C. de LL. l. 112. §. fin. ff. de legat. 1.* tum quia naturalis turpitudine & peccati suspicio, quæ ex malis moribus oritur, vim ejus etiam de Jure Can. sistit. *c. quamvis. de pact. in 6. c. non est obligatorium. de R. J. in 6.* Porro in territorio Electoris Saxonici, referente *D. Benedicto Carpzovio in prax. crim part. 2. q. 92. n. 72.* omninò fructuum perceptionem commodum quincuncium usurarum excedere prohibet *Const. Torgens. D. Augusti Electoris Sax. de Anno 1583. tit. Von Wucher/ Wucherlichen contracten. §. Als haben wir. in verb. vñnd derowegen da einem. &c.* Ipse verò d. Const. præcisè intelligit de emolumento percepto ex hortis & pratis alijsque fundis, unde absq; omni ferè culturâ & labore fructus certi proveniunt. In agris, quorum redditus difficulter supputari possunt, propter laborem & impensam fructus admittit liberiores. Quæ distinctio, si cum d. Const. convenit, suum obtineat locum. Nos de Jure Civ. jam solliciti sumus.

II.

Nititur autem Antichresis potissimùm Jure Civili (a): quanquam Laici Jure Canon. (b) Antichresin contrahere non prohiberi videantur.

(a) In Jure Civ. aliquot in locis *antiquis* permittitur, veluti in *l. 33. ff. de pign. act. l. 11 §. 1. ff. de pignor. l. 6. C. quod cum eo qui in alien. pot. modò non sapiat usurariam pravitatem: cum id, quod unâ viâ prohibetur, aliâ viâ non debeat esse permissum. l. 3. §. liberi. 10. ff. de bonor. poss. contr. tab. C. cum quid 39. & sibi Dynus de R. J. in 6.* Nam quælibet machinationes creditorum prohibitas usuras captantiam, rescari jubentur ab Imp. in *l. 26. in fin. C. de Usur.* & id, quod ultra modum acceptum fuerit, restitui debet, aut in sortem imputari *d. l. 26. §. 1. v. si quis. C. de Usur. l. solutum. 11. §. 3. ff. de pignor. act. l. 26. pr. ff. de condict. indeb. l. 102. §. ult. ff. de solut.* Itaq; ut sustentetur Antichresis:

A 3

adhiben-

adhibenda ea erit limitatio, de qua *θ. præceden. lit. d.* monuit.
 (b) Jure Can. Antichresis prohibita videtur. *c. ad nostrā 7. X. de jurejur. c. 1. c. 8. X. de Usur.* Veruntamen, quia isti textus omnes tantum de Clericorum personis loquuntur, quibus etiam antichresin interdicunt: dicendum videtur in Laicis manere dispositionem Juris Civilis. *Rittersbus. in differ. Jur. Civ. & Can. lib. 3. c. 7.* Nam cum correctio non inducatur, nisi quatenus in jure expressè reperiatur *Nov. 2. c. 3. ibi. Nec qualibet est lex aliquid tale dicens &c.* Et legum correctio omninò vitanda sit *l. 32. §. fin. C. de appellation.* meritò etiam intrà Clericorum & Monachorum personas Antichreseos prohibitio à Jure Canon. facta consistere debet. Ratio autem, cur Clericis Antichresis interdicta sit, ea videtur: quod ipsis prohibitum sit per Concilium Nicænum sumere usuras *c. 1. & seqq. caus. 14. q. 4.* Quocircà à quo removetur principale, removetur & omne ejus accessorium. *l. 178. ff. de R. J.* Unus tamen singularis casus est, Juris Canonici, *in c. 16. X. de Usur.* ubi gener, qui à socero pro dote pignori accepit prædia quædam, non cogitur fructus perceptos in sortem imputare sed lucratur. *Rittersb. d. c. 7. in fin.* De hoc etiam casu videatur *Anton. Negusant. latè differens de pignor. part. 5. membr. 5. n. 16. & seq.* Alterum addit *Speckban cent. 3. cl. 1. n. 3* qui talis est: Si Vasallus vel beneficiarius fundum quem jure feudi possidet, domino feudi pignoraverit eâ lege, ut fructus non imputaret in sortem *c. 1. X. de feud. c. 8. X. de Usur.* Quæ conventio nulla alia est quàm Antichresis: cui hæc lex tacitè inest, ut fructibus contentus sit dominus, idemq; creditor: & vasallus debitor intereâ immunis sit à servitijs præstandis, quæ ratione feudi debet. Jure quoq; Consuetudinario pactiones antichreseos passim recipiuntur. *Ern. Cotbm. vol. 2. respons. 57. n. 18.* Quia verò statuta regularitèr interpretationem & declarationem passivam recipiunt à Jure Communi *l. 2. ubi Bald. n. 1. C. de noxal. act. c. cum dilectus. §. §. quia nobis. ibi Panorm. n. 21. X. de consuet. antichresin quoq; formari à Jure statuatio permittit Justinianus in §. 33. vers. sed & petunia numerata. Inst. de action.*

III.

Dividitur Antichresis in expressam & tacitam,
 Antichresis expressa est, cum de Usufructu pignoris invicem usurarum expressè inter creditorem & debitorem

rem conventum est. (a) Tacita verò est, cum debitore utente fruente pecuniâ sine usuris, creditor utitur fruitur pignore sine expressâ pactione ad legitimas usuras (b).

(a) Videantur ea, quæ notata sunt ad *l. thesin sub lit. d.*

(b) De hac tacitâ antichresi intelligenda est *l. 8. ff. in quib. causis pign. vel hypoth. tac. contrab. & l. 2. C. de partu pignor.* Etsi verò Hotomannus *lib. 1. observ. 4. & in comm. ad tit. ff. de usuris* contendit, nullam esse antichresin tacitam: & propterea immutat lectionem *d. l. 8.* quando verbis illis, Cum debitor gratuita pecunia utatur, negationem addit: satis superq; tamen refellitur ab *Antonio Fabro in tract. de error. pragm. dec. 9. err. 5.* ubi cum *Cujacio lib. 8. observ. c. 17.* tacitam Antichresin tuetur. Nam gratuita pecunia non illa tantum dicitur, de qua convenit, ut gratuita esset, sed illa etiam, de qua non convenit ut sit sub usuris: licet debitor quasi ad ἀντιδωρον obligatus, pignus tradendo tacite consentiat, ut invicem usurarum creditor fructus percipiat. *Anton. Fab. d. loc.* Sic contractus gratuitus honorarium non excludit. *l. 1. ff. si mensor fals. mod. dix. l. 38. §. 1. ff. locati.* Et certum est, contractus etsi notissimos suos terminos quandoq; excedunt, tamen propterea totalem suam naturam non deponere. *l. Lucius 24. ff. depos.* Differt autem Antichresis tacita ab expressâ: quod illa servet legitimum modum usurarum, hæc non item. Et ratio diversitatis est: quod creditor, qui ex debitoris voluntate & conventionem expressâ, fructus sibi percipit, jus habeat quæsitum sibi ex proprio contractu: adeo; ut sive plures sint fructus, sive minoris, quam legitimæ usuræ, omnino illis fructibus creditor acquiescere cogatur, nec habeat, quod adversus debitorem conqueri possit. Sed si Antichresin nulla præcedit conventio, quæ contractui legè dare possit, *l. 1. §. 6. ff. depositi:* & creditor accepit pignus in securitatē pecuniæ sine expressione usurarum debitori datæ: ne imprudenti creditori officium suum existat damnosum *l. 7. ff. testam. quem. aper. cum sufficiat in paucis (veluti promptâ numeratione pecuniæ) amico consuli l. 20. C. de negot. gest. dicta l. 8. ff. in quibus causis pign. vel hypoth. tac. contr.* creditori adjudicat remunerationis loco pignoris fructus, quos ad modum legitimarum usurarum æstimari & computari jubet; ut leges legibus concordent *l. un. C. de inoff. dotib;* Ubi enim homo non
provi-

providet, lex supplet: quemadmodum contra provisio hominis facit cessare provisionem legis. *arg l. fin. C. de pact. convent.* Atq; hoc casu tenetur creditor tam de perceptis fructibus quam percipiendis; non tamen quanti plurimi, sed admodum doli, culpæ latæ & levis; quæ pignoris proprietates est. *§. fin. Insti. qb. mod. re contrab. oblig. l. 23. ff. de R. J.* Nisi creditor toto debito accepto vel compensato injustè denegaret restitutionem fundi, & esset in vera mora; ubi sanè posset teneri quanti plurimi *l. pen. ff. de condit. trit. l. 3. §. ult. ff. de act. empti.* Quod si creditor planè non consumpserit fructus rei pignoratæ: eatenus sunt tacitè obligati in causa, in qua est ipsa res, ex qua percepti sunt. *l. 3. C. in quibus caus. pign. tac. contrab. Anton. Negusant. de pignor. part. 5. membr. num. 11.* Ac debitor quidem tacitam suam voluntatem in id accommodasse creditur: cum si alio erat animo protestari debuerat, nolle se ex pignoris sui fructibus quicquam sibi decedere, teste *Anton. Fabro d. loc.* Nam paria sunt consentire, & non contradicere, in eo qui contradicendo id, quod agitur impedire potest. *l. 5. ff. de adopt. l. 1. §. 3 ff. de tributor. act. l. 16. ff. de SCio Macedon. l. 13. §. fin. ff. locari l. 4. §. 3. ff. de fidejussor. & nominator.* Sed quid si ob Antichreseos tacitæ sterilitatem fructus isti longè minores sint legitimis usuris? Sanè censeo, quod creditor ijs contentus esse cogatur. Usuras non potest petere, de quibus nihil conventum est. Nam usuræ duntaxat vel ex conventionem vel ex mora debentur. *l. 3. l. 4. C. de Usur. l. 2. C. de pos. l. 17. C. de locat. cond.* Imputet igitur creditor sibi, facilitati, & negligentia suæ; quod diligenti cautione de usuris sibi non melius prospexerit. Neq; etiam de pignore ultra fructus quicquam poterit lucrari. Nam pignus solum obligationis nexu restituendum est. *l. 11. C. de pignor. act.* Jam verò res non dicitur reddita, quæ deterior reddita est *l. 3. §. 1. l. 18. §. 1. ff. commod. l. 1. §. 16. ff. de pos. l. 9. §. 3. ff. ad exhibend. l. 13. §. 1. ff. de V. S.* Et dānum à creditore in re pignorata datum, in rationem debiti venit, & sortem extenuat *l. 7. C. de pignor. act.* Ad hæc expressè dicit *d. l. 8. ff. in quib. causis pign. vel hypoth. tac. contrab.* quod gratuita pecuniā utatur debitor. Quod si gratuita pecunia est: debitor saltem tenetur ad ἀντίθετον, ut paulò antè dictum est: unde naturalis tantum obligatio nascitur *l. 25. §. 11. ff. de hered. pet.* Naturalis autem obligatio efficax non est, ut actionem civilem producere queat *l. 127. ff. de V. O. l. 10. ff. de V. S.* Non igitur video, quomodo creditori jura tacitæ antichreseos

antichreseos habenti ultra pignoris fructus (quamvis ad legitimas usuras non suffecerint) subveniri possit.

IV.

Forma contrahendæ antichreseos consistit, in conventionione (a) & traditione. (b)

(a) Conventionione seu pacto constituitur Antichresis per l. 14. C. de Usur. Cujac. in novell. 32. Rittersbus. in method. Nov. expos. part. 1. c. 8. n. 64.

(b) Solo pacto Antichresis non constituitur Donell. ad l. 17. C. de Usur. n. 4. Nisi enim pactum Antichreseos traditio (quæ pacta muniuntur, ut ad agendum profint l. 48. ff. de pact.) consequatur: obtinebit regula, quod ex nudo pacto actio non detur. l. 7. §. 4. ff. de pact. Deinde etiam ad sustinendam antichreseos essentiam traditio accedat necesse est. Antichresis enim est in pignore. Atqui pignus propriè loquendo (unde etiam differt hypotheca à pignore, quod illa conventionione solâ perficiatur. l. 1. ff. de pignor. act. l. 9. §. 2. ff. d. tit. Nam quod ait l. 5. §. 1. ff. de pignor. inter pignus & hypothecam tantum nominis sonum differre; illud vult, ut inscriptio d. l. 5. arguit, nihil pignus & hypothecam differre, quod ad formulam & potestatem actionis hypothecariæ attinet) sine traditione esse non potest per. d. l. 9. §. 2. l. 35. §. 1. ff. de pignor. act. l. 36. ff. de acquir. vel amitt. poss. l. 16. ff. de Usucap. Sed cum omnis traditio præsupponat aliquam justam causam, ex qua ipsa fiat l. 3. princ. ff. de Usufruct. l. 31. ff. de acquir. rer. domin. ideoq; ipsa ex conventionione, quæ præcessit, vim suam obtinere intelligitur.

V.

Dari possunt in Antichresin, quæ non prohibentur.

Inquirere hic libet & apponere nonnulla exempla, quæ in Antichresin dari vel possint vel nequeant. Cætera quæ sunt cum reliquis contractibus communia, & non tam in specie ad Antichresin, quàm in genere ad alienationes spectant, missa faciemus.

1. Ecclesia Jure Justiniano ob tributa fiscalia exolvenda aut aliam necessitatem non prohibetur prædia sua per Antichresin obligare, eo

B

tamen

tamen modo, qui usuras restringat. *Nov. 120. c. 4. aurb. hoc jus. C. de SS. Eccles.* vide *Rittersbusium in Method. Nov. exp. part. 1. c. ult. num. 68.*

2. Sed Agricola agros suos dare in Antichresin prohibetur: per *Nov. 32. c. 1. ibi, terram penes se detinere. Cujac ad d. Nov. 32. Rittersb. d. tract. p. 3. c. 10. n. 21.* Ratio hæc assignatur, quod Antichresis intercludat agriculturam colonos multis præditam privilegijs; quorum nonnulla in *l. 7. § aurb. agricultores. C. quæ res pignori oblig. poss. vel non expressa sunt.* 3. An Res pupillares vel minorum in Antichresin dare tutores vel curatores possint, quæritur? Resp. Etiam si Antichresis est alienationis species tam ratione rei pignoratæ (Alienatio enim est dominij vel possessionis vel juris in alium translatio *Cujac. in par. C. de alien. jud. mut. causa*) quam ratione fructuum, qui in creditorem transferuntur: tamen quia non est alienatio, quæ omne rei dominium transfert, pupillo si tutoris autoritas cum decreto judicis *l. 22. C. de adm. tut. accesserit*, interdicta esse non potest *l. 4. C. de præd. min.* Sed an ipse tutor rem pupilli in Antichresin accipere possit? Quod asserere non dubito; si modò id fiat juxta *l. 5. ff. de autor. tut. l. 5. C. de contr. empt.* 4. Vassallus inscio domino feudi antichresin contrahens feudum amittit. Certi enim juris est, feudo sine licentia oppignerato & alienato feudum amitti & Domino aperiri. *c. 1. de prohib. alienat. feud. per Frider. II. 55.* 5. Servitutes prædiales in Antichresin dari non possunt, cum oppignorari nequeant aut locari *l. 44. ff. locati.* Nam servitutes sunt adjuncta suorum prædiorum. *§ 3. Instit. de servit. rustic. præd. arg. l. 23. §. 2. l. 34. ff. de servit. rustic.* quæ sine subjecto suo non consistunt, nec oppignorari queunt. 6. Quod ad Servitutes personales attinet, expeditum quidem est de Usufructu, eum & oppignorari & vendi posse *l. 11. §. 2. ff. de pignorib. l. 12. §. 2. ff. de Usufruct.* Unde etiam dicendum videtur: eum in Antichresin quoque dari posse. Modò ea adhibeatur cautela, quod usufructus in actu constitutus, si alienetur ab Usufructuario ipso moriente etiam in tertij possessoris persona cum morte veri usufructuarij expiret *l. 8. §. fin. ff. de pericul. & commod. rei vend.* Quod si verò tantùm debeat usufructus: tunc si alienetur ab eo, cui debetur usufructus, in accipientis demùm morte possit finire. *l. 4. de novat.* Quia cum in accipientis persona sumat initium: meritò etiam ex ejus persona finitur. *arg. l. 11. ff. de servitut.* Aliter se res habet cum usu & habitatione, cum alij concedi nequeant. *l. 8. pr. ff. de Usu & habit.*

Effectus

Effectus Antichreseos cum pignore conventiona-
li coincidit: præterquam quod fructus loco usurarum
creditor lucretur. (a) Actiones etiam gignit ultrò ci-
tròq; competentes. (b)

(a) Propterea etiam istorum fructuum damnum post perceptionem
enatum in colonum istum Antichreticum redundat: cum unaquæque
res pereat suo domino. §. 3. *Inst. de empt. & vendit. l. 19. C. de pignor. act.*
Et ita nuperrime in Facultate Juridica, hujus nostræ Academiæ Odera-
næ, pronunciatum fuit, Mense & Anno præsentis. Aliter dicendum
videtur de fructibus nondum perceptis, sed adhuc pendentibus, & in
herba existentibus: quia cum sint pars fundi *l. 44. ff. de R. V. l. 61. §. 8.*
ff. de furt. & proprietate fundi ad verum dominum spectet: merito etiam
domini damnum erit. Gail. lib. 2. observ. 23. n. 12.

(b) Pactum Antichreseos quia inest pignori, qui est contractus bo-
næ fidei, §. 28. *Inst. de action. parit actionem. l. 13. C. de pact.* Nam pa-
cta stricti juris contractibus non insunt ex parte actoris, ut actionem pa-
riant, *arg. d. l. 13. quia unius inclusio est alterius exclusio. arg. l. 12. princ.*
D. de judic. & quia extensioni non est locus in stricti juris contractibus;
in quibus pro omisso habetur, quicquid verbis non est expressum, l. 99.
ff. de V. O. Cujac. in l. 7. ad verba, in bonæ fidei judiciis. ff. de pact. & lib.
10. observ. 24. Donell. ad d. l. 13. num. 12. Treutler. vol. 1. disput. 6. §. 10.
lit. b. nisi fortè stipulatione comprehensa sint. d. l. 27. C. de pact. We-
senb. in x. ff. de pact. n. 9. Ad Antichresin igitur ut redeamus, parit illa a-
ctionem tum pignoratitiam, l. 33. ff. de pign. act. ubi quidem de debito-
re lex loquitur: sed idem etiam tentari posse de creditore monet Cujac.
lib. 3. observ. c. 35. in fin. tum actionem in factum l. 11. §. 1. ff. de pignor.
(quæ quidem aliàs actionem aliam non excludit, quò minus simul com-
petat *l. 2. C. de pact. inter emptor. & venditor. l. 50. ff. de contrab. emp.*
l. 6. ff. de rescind. vend. Fachin. 2. controvers. cap. 98.) nimirum quia An-
tichresis propriè, teste Cujac. *d. loc. hypotheca non est.* Atque hæc in-
factum actio non datur ex Jure conventionis, sed quia traditione &
præstatione ejus, de quo conventum est, creditor debitorem sibi obliga-
vit. *l. 7. §. 2. de pact. l. 5. ff. de prescript. verb.*

Contrariantur Antichresitum ea, quæ ipsius essentia repugnant (a) tum quæ ipsam contractam dissolvunt. (b)

(a) Veluti Usuraria pravitas, de qua *l. 2. lit. a. distum. 2.* Persona Clerici, agricolæ. 3. Et generaliter, quia omnia facta quæ lædunt pietatem & bonos mores *l. 15. ff. de constitution. instit.* aut sacratissimas leges *l. 5. C. de LL. irrita & casta* esse debent: ea, inquam, etiam generaliter pacto Antichresis officiant. 4. His addi solet perpetuitas temporis: quod Antichresis nequeat consistere, si convenerit, ut pignus in Antichresin datum distrahi à creditore nunquam possit, donec à debitore redimatur. *Carol. Molin. in tr. de commerc. & usur. q. 35. n. 259 & seq.* Sed hæc opinio solide refutatur ab *Anton. Fabro in error. pragm. decad. 9. error. 7.* Quod si enim pacisci creditor liberaliter & gratuito potest de pecunia nunquam petenda: *l. 1. ff. de transact.* quidni etiam pacisci poterit de pecunia certo tantum casu nunquam petenda: nisi quis velit prohibere, ne creditor rei suæ legem dicere possit contra *l. 21. C. mand.* Prætereà dicimus creditorem, qui pactus est de Usuris ad certum tempus sibi solvendis, pactum quoq; fuisse intelligi de sorte interim non petenda: *l. 57. pr. ff. de pact.* Cur non igitur eadem interpretatio capiatur, si non de Usuris, sed de fructibus, pignoris in vicem usurarum percipiendis convenerit? *vid. Faber. d. loco.* Neque etiam metuendum est, ut restringa annos in Antichresi permanens præscribi possit: cum nihilominus redimi possit post tantum spatium. Nam creditor, qui pignus accepit, pro alieno possidet *l. 13. ff. de usucap.* adeo, ut etiam ista creditoris possessio debitori proficiat ad Usucapionem *l. 36. ff. de acquir. vel amitt. poss. l. 16. ff. de usucapion. l. 35. §. 1. ff. de pignor. act.* Non igitur creditor rem pignoratam possidet bonâ fide, sine qua præscriptio procedere nequit. *pr. Instit. de usucap. l. 2. l. 6. l. 9. C. de prescript. long. temp.* Neque etiam creditor possessionis causam ipse sibi sine aliquo novo facto mutare potest. *l. 1. §. 19. l. 19. §. 1. ff. de acquir. vel amitt. poss.* Prætereà si ea quæ sunt meræ facultatis nullius temporis præscriptione amitti possunt *l. 2. ff. de via publ. & itin. publ. resic.*: præscribi non potest jus luendi pignoris: quod est mera quædam facultas in arbitrio debitoris posita; quâ debitor quâdocunq; vult uti potest, quæq; dominis jure competit, non

tit, non verò respectu alicujus obligationis. Proinde sequitur credito-
rem pignus non præscribere, nec debitorem, quò minus soluto debito
pignus suum recipiat ullâ temporis præscriptione repellere posse *l. 2. l. 7.*
S. fin. C. de præscript. 30. vel 40. annor. Vid. Cujac. in par. C. de præscript.
30. vel 40. annor. Borch. de Usur. c. 6. n. 10. & seqq. Treutler. 2. disp. 1. 8.
fin. lit. b. & 2. disp. 22. 8. 3. lit. i. Mynsing. 1. obs. 16. Gail. 2. obs. 18.

(b) Quandoquidem nihil tam naturale est, quàm eo genere quic-
quid dissolvi, quo colligatum est *l. 35. l. 100. l. 153. ff. de R. J.* ideoque
& Antichresis tanquam contractus pignoratitius dissolvitur, si mutuo
cõsensu distrakatur. Quod intelligitur fieri 1. Si debiti summa cre-
ditori exolvatur. *l. 49. ff. de solut. Per solutionē a. generalitèr intelligo om-*
niem actū, quo debitor ab obligatione, quâ devinctus est, creditori li-
beratur l. 4. ff. qui potior. in pign. hab. l. 176. ff. de V. S. Zanger. de except.
p. 3. c. 1. n. 16. 2. Solvitur abusu Antichresis; ut & aliud quodvis jus
abutendo vel malè utendo perditur, ut quod possessor vel detentor in re
aliena habet. Nam sic, v. g. fructuarius re in usumfructū datâ pernicio-
sè utens usumfructum perdit. *l. 9. S. fin. ff. de damn. infect. Paul. Castrens.*
in autb. qui rem. n. 3. C. de SS. Eccles. Jason. 16. n. 4. & 6. Natta consil.
477. n. 7. & seqq. Carol. Molinaus in consuetud. Paris. tit. 1. gl. 1. num. 3.
Arius Pinellus de bon. matern. l. 1. part. 2. n. 60. Idem ergò in creditore
dicendum est, quando eadem est ratio, *l. 32. ff. ad L. Aquil.* Nam Juris
potestate ea lex & conditio inest, ut fidelitèr & boni viri arbitratu acci-
piens utatur fruatur. *l. 13. pr. ff. de Usufruct. l. 1. pr. ff. de Usufruct. quem-*
admod. cav. Et hæc extrâ omnem controversiam posita sunt, si tria con-
currant, puta, 1. si deterioratio evidens, enormis, & notabilis sit. 2. si
deterioratio in re ipsa facta sit vel fiat. 3. si deterioratio vel dolo vel la-
ta vel etiam levi culpa fructuarij & creditoris similiumvé in re aliena
jus habentiū, procedat & contingat: ut egregiè explicat *Bald. in d. autb.*
quirem. & sequitur Jason. ibid. n. 7. & in l. 2. n. 98. C. de Jure Emphy-
teut. 3. Solvi Antichresin oblatione solâ, volunt Dd. communiter
D. Georg. Schulz in tr. de Oblat. & Obfign. c. 6. n. 17. Sed quia com-
muni Interpp. opinioni tum demum inhærendum est, quando justâ ra-
tione ac fundamento nititur. *c. ergo, dist. 9. nos, quia legi. ex prad. 11.*
C. de Usur. Satis tutò ipsorum sententiam inniti non posse videmus:
statuendum arbitramur; antichresin oblatione debiti non finiri; nisi
& consignatio & depositio accesserit. Nam pignus (cujus species an-
tichresis

Antichresis est l. 33. D. de pignor. act.) sola oblatione sortis non tollitur, sed ita demum, si ad oblationem accesserit obsignatio & depositio pecuniæ l. 20. C. de pignor. l. 2. C. debitorem vendit. pignor. imped. non posse. l. fin. C. de luit. pignor. l. 8. C. de distract. pign. Manente igitur pignore, etiam jus percipiendi fructus manebit. Donell. ad l. 17. n. 4. C. de Usur. Adde, quod nuda oblatio cursum usurarum non interpellet per l. 6. C. de Usur. ubi ut usuræ non amplius currant expressè requiritur obsignatio & depositio pecuniæ debitæ l. 19. C. eod. l. 28. §. 1. ff. de admin. tut. l. 1. §. fin. l. 7. l. 41. §. 1. ff. de Usur. neq; etiam regulariter inducat liberationem d. l. 6. l. 19. C. de Usur. l. 9. C. de solut. quæ necessaria est ut perimatur Antichresis. l. 11. §. 1. ff. de pignor. & hypoth.

COROLLARIA.

- I. Q. An bona fidei possessor fructus consumptos tam naturales quàm industriales indistinctè faciat suos? Aff.
- II. An mala fidei possessor impensas necessarias in rem possessam à se factas deducere possit, quaritur? Aff.
- III. An utiles porrò impensas mala fidei possessor tollere possit? Aff. si id sine lesione fiat.
- IV. An unicâ interpellatione debitor in morâ constituitur? Aff.
- V. An jure sive divino sive Canonico sive Civili usuræ indistinctè omnes sint prohibitæ? N.

¶ (?o?) ¶

Elegantis

Elegantis ingenij & doctrinae

Juveni

DN. CHRISTOPHORO STAUDIO

Pro controverso ἀντιχριστιανώ πακτο
publicè disputaturo.

Naturam fruticum retinent ceu germen, & humor
A radice venit, qui viret in foliis:

Sic mores abiere in te cum semine Patris,

CHRISTOPHORE, Aonij gloria magna chori.

Ille erat Auditor primis meus impiger annis,

In studia incumbens nocte dieq; bona.

Tu quoq; idem facis: & progressus juris in arte

Non metuis cunctis nunc aperire tuos.

Perge ita: sic fueris Patri Clarissimo honori:

Splendori Patriæ, presidioq; reis.

M. Christophorus Neander

P. P. & Facultatis Philosophicæ Senior, & p. t. Decanus scribb.

E I D E M.

TEmpus usurâ vetitâ quod ipsum

Lurco taxillis paterisq; perdit,

Turpis aut quod Murcia sæpè fallit

Stramine molli,

Omne Tu, STAUDI, id Themidi, Colende,

Dedicas; ast quàm sapiente mente!

Nam

Nam Talenti Usura detur necesse,
Judice Jovâ, est.

Indolis, vitæ, sua poscet Idem
Summus orbis Fœnora Rector ampla.
Ergò pergas! sed properando pergis
Pectore toto.

Monstrat Antichrîsis opus sat aptum
Hoc tuum: Sic scandere ad Astra clara
Accidet; sic nunc voyeo ore, corde

Optime STAUDI.

His pauculis

Egregium ingenij Specimen
gratabatur

M. Gottlieb Pelargus

El. P. P.

ULB Halle 3
003 499 200

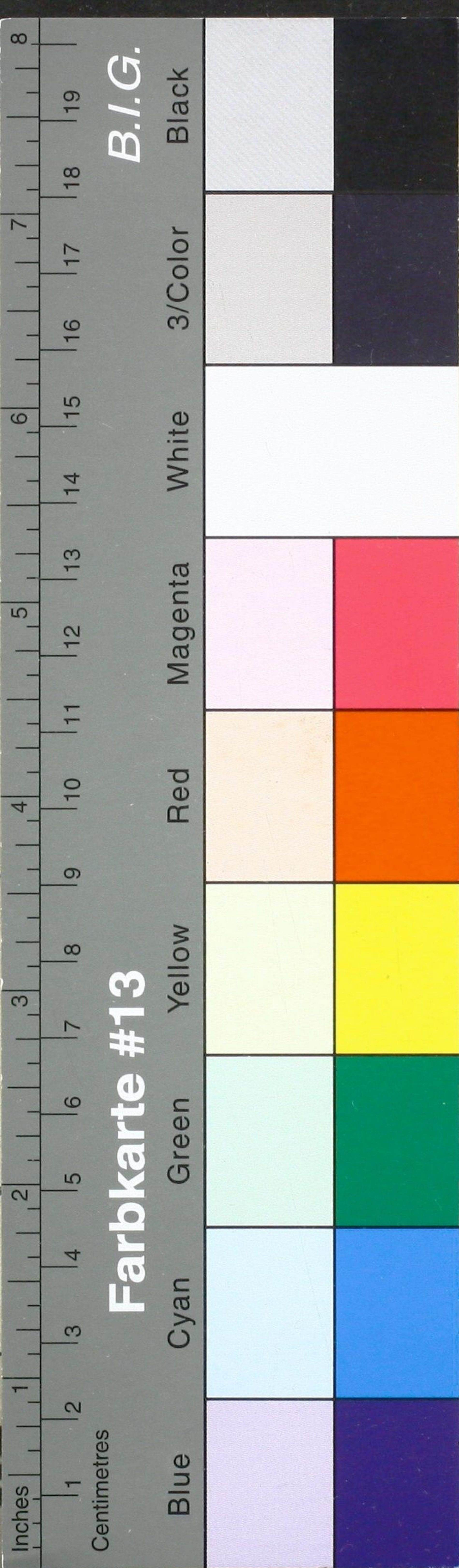

SK

Vb 17

1636,1 8

EXERCITIUM JURIS
DICUM

De

TICHRESI.

QUOD

D. O. M. A.

...itate & consensu Magnifici & Am-
...lissimi Jctorum ordinis in almâ
Academiâ Viadrinâ

SUB PRÆSIDIO

...ellentissimi, Consultissimi & Cla-
...rissimi Viri

(2)

CHRISTIANI CARPZOVII

... PROFESS. PUBL. ET p.r.

... facultatis Juridicæ DECANI

SPECTATISSIMI,
placidæ disquisitioni publicæ
proponit

CHRISTOPHORUS STAUDE

Gorlicensis Lusatus

... d. 16. Julij, horis matutinis,

In

Auditorio Jctorum.

... cufum typis MICHAELIS KOCHL

Anno 1636.

Joh. Hrigio

